

# Урок № 2

Дата: 14.09.2022  
Урок: Музичне  
мистецтво  
Клас: 5-Б



ТЕМА УРОКУ:  
МУЗИКА І ТЕАТР СТАРОДАВНІХ ЦИВІЛІЗАЦІЙ

# ОГРАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

- Нумо, діти, підведіться!
- Всі приємно посміхніться.
- Продзвенів уже дзвінок.
- Починаємо урок!
- Вже закінчилась перерва.
- І дзвенить для нас дзвінок.
- Всі зібралися у класі?
- Починаємо урок!



# СЛОВО ВЧИТЕЛЯ

СЬОГОДНІ МИ ВИРУШАЄМО В МИНУЛЕ, АБИ ДІЗНАТИСЯ ІСТОРІЮ ВИНИКНЕННЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА.

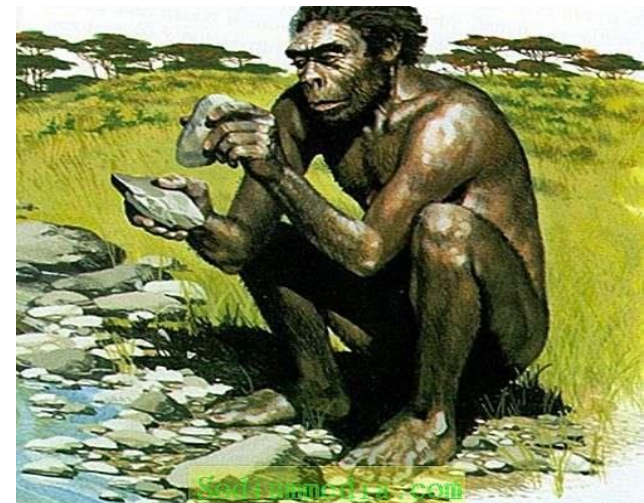
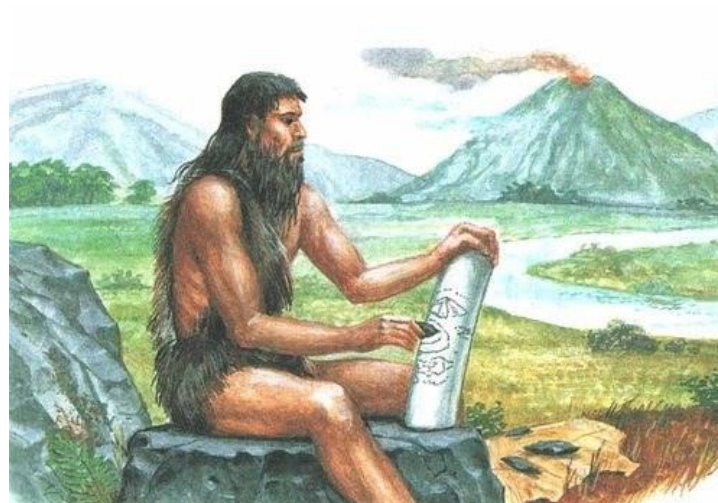
Музика виникла дуже давно. Існують різні погляди на її зародження. Деякі вчені вважають, що музика з'явилася з інтонації збудженого мовлення або співу птахів та голосових звуків тварин, від ритмів роботи первісних людей, їхніх звукових сигналів або магічних заклинань.

Як ви гадаєте - який музичний інструмент з'явився на світі першим?



# СЛОВО ВЧИТЕЛЯ

**Перший музичний інструмент з'явився водночас із людиною. І цим інструментом була... сама людина, адже в людини є голос, яким вона може видавати різні за висотою звуки. Отже, першу в світі мелодію відтворив людський голос. Голосом первісна людина передавала інформацію одноплемінникам і повідомляла про свої емоції: страх, радість, любов. Для того щоб це повідомлення було цікавішим, давня людина тупотіла ногами й плескала в долоні, стукотіла каменем по каменю або вдаряла по натягнутій шкірі мамонта. Так предмети, що оточували людину, почали перетворюватися на музичні інструменти.**



**Придивившись до перших музичних інструментів, можна помітити, що вони мало чим відрізнялися від звичайних знарядь праці. Звичайна ступа, в якій товкли зерно, глиняний горщик чи гарбузова сулія обтягувалися шкірою, утворюючи примітивні ударні інструменти. Струнні музичні інструменти з'явилися за зразком лука. Духові інструменти також не були винятком: щоб передати сигнал на дальшу відстань, первісний музикант кричав у мушлю або в очеретяну трубку, посилюючи таким чином звук свого голосу. Так людина відкривала музику в навколишній природі і праці.**





# ГОЛОВНИМ ЕЛЕМЕНТОМ ПЕРВІСНОЇ ЛЮДИНИ БУВ РИТМ

- Ритм допомагав людям чітко виконувати рухи під час роботи. Співаки підкреслювали ритм плесканням у долоні або притоптуванням. Під час виконання танцю людині потрібний акомпанемент. Пізніше люди помітили: якщо вдарити по плоских каменях, шматках дерева, мушлі, то вони видають гучні ритмічні звуки. Вони і стали першими музичними інструментами.
- Якщо розподілити інструменти за способом видобування з них звуку, то матимемо три групи – ударні, духові, струнні. Ми не знаємо, якими саме були перші музичні інструменти, проте ми можемо це припустити.

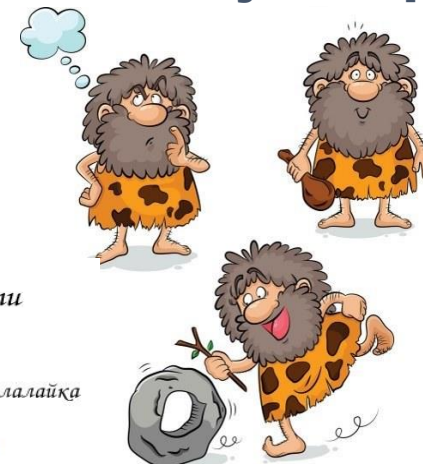
## Ударні інструменти



## Духові інструменти



## Струнні щипкові інструменти



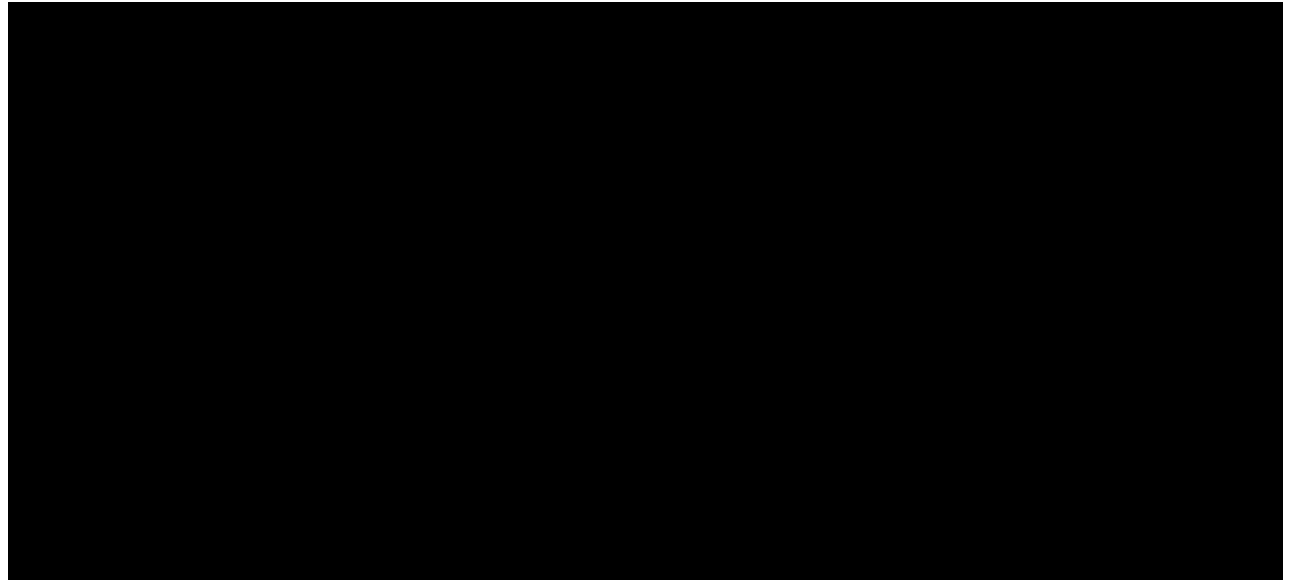
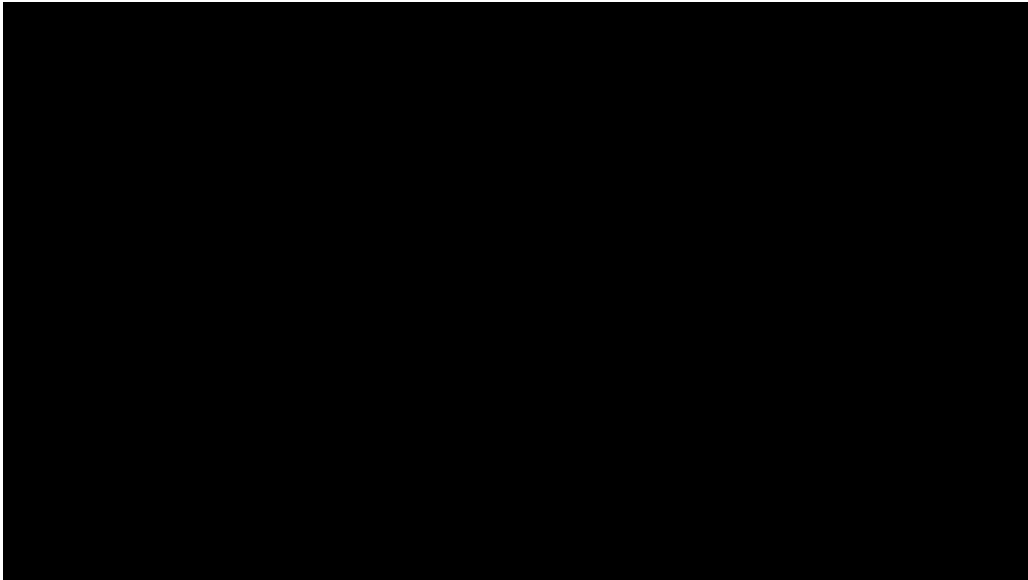
## СЛОВО ВЧИТЕЛЯ

**Вирушимо на Північ Африки - до Стародавнього Єгипту - цивілізації, яка розквітла в долині річки Ніл серед спекотної пустелі. Єгиптяни подарували людству АРФУ. Хоча слід зауважити, що подібний струнний щипковий інструмент побутував у багатьох народів світу. Єгипетські музиканти, зображені на фресках, грали на величезній арфі, стоячи, а на маленькій - тримаючи її в руках. Арфа походить від ... звичайного мисливського лука. У давнину люди помітили, що якщо натягнути тятиву з різною силою, то звучать різноманітні звуки.**



# СЛУХАННЯ ТВОРІВ МИСТЕЦТВА

- Пісня із супроводом єгипетської арфи ( Музична реставрація).  
[https://youtu.be/U3f4qHd\\_LyA](https://youtu.be/U3f4qHd_LyA)
- Альфонс Хассельманс «П'єса для арфи» <https://youtu.be/vZHc8EuL0b4>



Порівняй єгипетську арфу із сучасною , схарактеризуй їх тембри.

# СТАРОДАВНЯ ГРЕЦІЯ

**Слово «музика» походить від грецького слова, що означає «мистецтво муз». У міфах Стародавньої Греції розповідається про дев'ять муз, кожна з яких представляла своє мистецтво або науку. Так із глибини віків, за грецькими міфами, мистецтво муз дало початок музичному мистецтву, яке супроводжує людину все життя. Щодня музика запрошує нас у дивовижний світ чарівних звуків, який «говорить» з нами неповторною мовою. Звуки сплітаються в мотиви, утворюють мелодії, а ми, слухачі, — уявляємо картини та образи, які музика «намалювала» за допомогою звуків.**



Аполлон, який грає на кіфарі





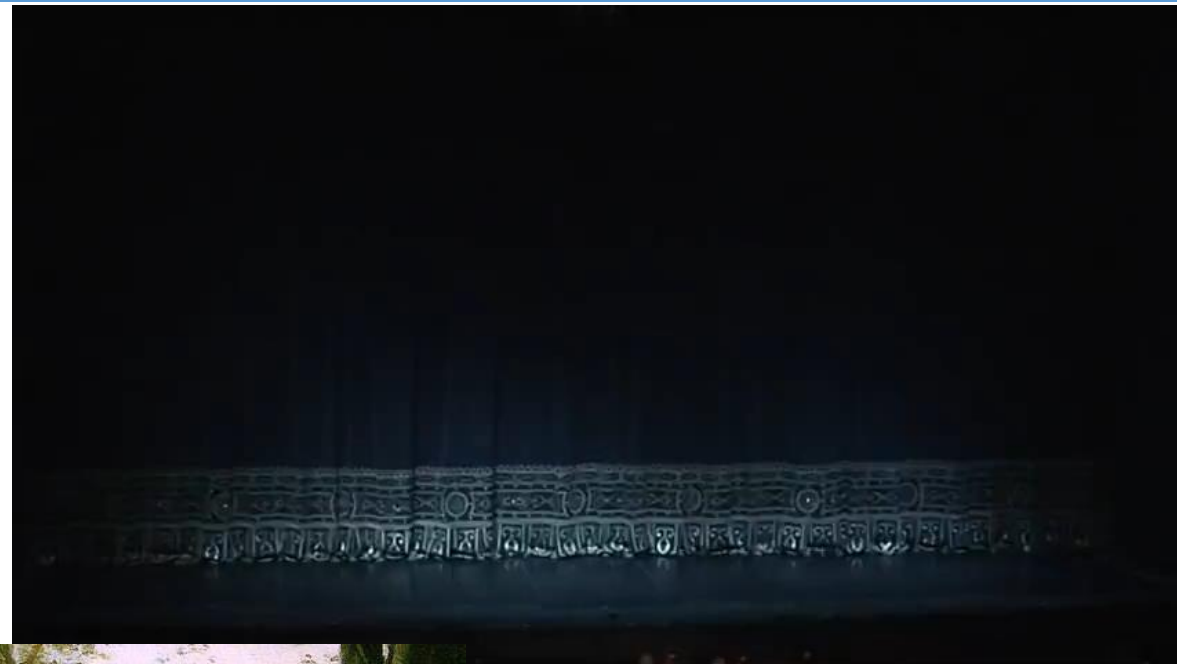
# СЛУХАЄМО ТВОРИ МИСТЕЦТВА

- Мелодія з опери «Орфей та Еврідіка»

<https://youtu.be/5YPR9wLPCPI>

- Дж. Верді опера «Аїда»

[https://youtu.be/e4\\_DmZD9LOY](https://youtu.be/e4_DmZD9LOY)



СПІВАЄМО ПІСНЮ «ВЕСЕЛКОВА ПІСНЯ» МУЗИКА О. ЯНУШКЕВИЧ,  
СЛОВА М. ЯСАКОВОЇ [HTTPS://YOUTU.BE/AMNDQDZDN4G](https://youtu.be/AMNDQDZDN4G)



ДАВАЙТЕ ПОРУХАЄМОСЯ [HTTPS://YOUTU.BE/J\\_M9NEBQ7IK](https://youtu.be/J_M9NEBQ7IK)





# СЛОВНИК ТЕРМІНІВ

## Мистецька скарбничка

**Агон** — мистецьке змагання (хорів, інструменталістів, танцюристів).

**Символ** (з грец. — знак) — умовне позначення предметів чи явищ певним знаком (словом, цифрою, зображенням); художній образ, що відтворює думку, ідею, почуття.

## КАНО́Н (з грец. — правило, норма)

Поліфонічний музичний твір, у якому всі голоси виконують одну мелодію, вступаючи по черзі

Традиції художнього зображення за певними правилами



## УЗАГАЛЬНЮЮ, СИСТЕМАТИЗУЮ ТА АРГУМЕНТУЮ УРОК

Назви музичні інструменти Стародавнього Єгипту та Греції.

До якої групи інструментів належить арфа?

Який музичний інструмент є символом мистецтва?

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ  
МЕДІАПОШУК. ЗАПИШІТЬ ЗОШИТ ТА ВІДПРАВ НА ПЛАТФОРМУ HUMAN АБО НА  
ЕЛЕКТРОННУ АДРЕСУ ВЧИТЕЛЯ [NDUBACINSKAA1@GMAIL.COM](mailto:NDUBACINSKAA1@GMAIL.COM)

*Поцікався, на гербі якої країни  
зображують арфу?*



# РЕФЛЕКСІЯ

*Чи цікаво вам  
було на уроці?*

*Дуже цікаво  
Цікаво  
Зовсім не цікаво  
Важко сказати*

*Чого навчив вас  
сьогоднішній  
урок?*

*Який настрій  
був у вас на  
уроці?*

*Радісний  
Добродушний  
Спокійний  
Сумний  
Злий*

УРОК ЗАКІНЧИВСЯ



***До зустрічі !  
Так тримати!***

5 клас Нуш  
Масол Л.М,  
Просіна О.В.